

DATUM 14-7-2021
AAN FAC
VAN Johan Dorst - Commissiegriffier
DOORKIESNUMMER 06 25 77 89 77
ONDERWERP Samenwerking FAC – USBO

Samenvatting

Provinciale Staten hebben in [2017](#) een pilot gedaan met de Methode Duisenberg. Geconcludeerd werd dat deze methode tot meer inzicht in de Jaarstukken en Programmabegroting leidde. Onder andere vanwege de benodigde tijdsinvestering om deze methode uit te voeren, is er (nog) geen vervolg gegeven aan deze pilot. De kans doet zich voor om de Methode Duisenberg toe te (laten) passen op de Programmabegroting 2022 door een groep studenten van het department Bestuurs- en Organisationswetenschap (USBO) van de Universiteit Utrecht, als opdracht voor de cursus 'Publiek Financieel Management'. Voorgesteld wordt om een samenwerking aan te gaan tussen de FAC en het USBO.

Voorgeschiedenis

In de PS vergadering van 31 oktober 2016 is [motie 77](#) aangenomen, waarin gevraagd werd te experimenteren met de methode Duisenberg-Van Meenen. Dit is een in de Tweede Kamer door de heer Duisenberg c.s. ontwikkelde en toegepaste methode voor begrotingsonderzoek – zie hieronder en de presentatie in de bijlage. In de periode mei – oktober 2017 heeft de 'Werkgroep Duisenberg' uitvoering gegeven aan deze motie. De werkgroep was van mening, dat de werkwijze Duisenberg tot meer inzicht in de jaarrekening en begroting leidde. Het kostte de vier betrokken Staten- en commissieleden echter alle vier minimaal 25 uur tijdsbesteding.

Methode Duisenberg

“Die methode werkt als volgt: als bijvoorbeeld een begroting uitkomt, worden uit de Kamercommissie twee rapporteurs benoemd. Om het objectief te houden, is ervoor gekozen om één Kamerlid van de coalitie te koppelen met één Kamerlid van de oppositie. Vervolgens analyseren zij samen met het Bureau Onderzoek en Rijksuitgaven de begroting. Dit doen zij aan de hand van een standaardvragenlijst met zes vragen – zie hieronder.

De bevindingen van de rapporteurs worden daarna via een presentatie gedeeld met de andere Kamerleden. Zij bereiden met elkaar vragen voor die aan de minister gesteld worden ter verbetering van de documenten en het beleid. Door deze analyse heeft ieder Kamerlid een gelijke informatiepositie. Aan de hand van de objectieve bevindingen is er een gedegen controle uitgevoerd en kan vervolgens het politieke debat gevoerd worden met elkaar. Over het beleid, en niet alleen over incidenten.

De zes hoofdvragen die Kamerleden volgens de methode-Duisenberg kunnen stellen bij het controleren van de begroting en de verantwoording:

- 1. Wat is het beeld van het beleidsterrein op hoofdlijnen?*
- 2. Welke doelen zijn gepland/behaald?*
- 3. Welke prestaties zijn gepland/geleverd?*
- 4. Wat gaat het kosten/heeft het gekost?*
- 5. Wat is het oordeel over de rechtmatigheid, doeltreffendheid en doelmatigheid?*
- 6. Welke conclusies en aanbevelingen heb ik (als rapporteur aan de commissie)?” (Bron: VNG)*

Op 14 april jl. hebben de Staten ['Voorstellen voor FAC n.a.v. Evaluatie'](#) vastgesteld. Hierin zijn verschillende keuzes gemaakt met betrekking tot de FAC. Zo is er voor het ambitieniveau 'kritisch, spiegelend, adviserend' gekozen, aansluitend bij de huidige rol van de FAC. Er is daarmee nadrukkelijk niet gekozen voor het niveau 'initieënd', zelf meewerken', waardoor het toepassen van de Methode Duisenberg niet door (leden van) de FAC zelf wordt opgepakt.

USBO

Onderdeel van de Universiteit Utrecht is departement Bestuurs- en Organiseringswetenschap ([USBO](#)). Leidende vraag van dit departement, zo valt op de site te lezen, is "...hoe publieke organisaties en particuliere organisaties met een publieke taak met actuele maatschappelijke vraagstukken omgaan, hun publieke verantwoordelijkheden vormgeven en publieke waarde leveren." Binnen het curriculum kunnen de studenten kiezen voor de cursus 'Publiek Financieel Management', die zich richt op de financiële behendigheid van publieke managers in sp . Wat moeten zij weten en doen om publiek geld (en publieke handelingen) adequaat te managen? Een en ander krijgt vorm in drie vormen van leren: leren uit boeken, leren van mensen en leren door doen. Deze laatste vorm behelst het uitvoeren van een financieel ingestoken opdracht door kleine groepen studenten. In eerdere jaren hebben studenten bijvoorbeeld onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van *armchair auditing* (i.s.m. de Algemene Rekenkamer), de financiële beheersbaarheid van de aanschaf van de JSF (i.s.m. de Auditdienst Rijk) en de kwaliteit van de informatie over de financiële prestaties van de gemeente Almere (i.s.m. de Rekenkamer aldaar).

Samenwerking FAC – USBO?

De mogelijkheid doet zich voor tot een samenwerking tussen de FAC en het USBO. Een deel van de FAC wil de Methode Duisenberg toegepast hebben op provinciale P&C-stukken, maar ontbeert hiervoor menskracht. USBO wil studenten in het kader 'leren door doen' als onderdeel van de cursus 'Publiek Financieel Management' aan studenten een zinnige, waardevolle en leerzame opdracht bieden.

Voorgesteld wordt om een samenwerking aan te gaan tussen de FAC en USBO, waarin studenten van USBO op verzoek van de FAC de Methode Duisenberg op (delen van) de Programmabegroting 2022 toepassen.

Op deze wijze geeft de FAC zelf invulling aan de veel gehoorde wens binnen de Staten om de aansluiting met het onderwijs aan te gaan. Verder bieden de studenten enerzijds inzicht *in de begroting 2022* en anderzijds in de effectieve *toepassing van de methode* binnen de provincie Utrecht. Hierbij realiseren we ons dat een onderzoek door studenten van een andere aard is dan door een professioneel consultancybureau.

In concreto

Indien de FAC instemt met dit voorstel zal deze samenwerking, rekening houdend met opzet van de cursus PFM en de beschikbaarheid van de studenten, als volgt vorm krijgen:

15 december 2021	Startbijeenkomst: introductie van de opdracht aan de studenten door leden van de FAC
17 – 28 januari 2022	Uitvoeren van het onderzoek en het houden van interviews met leden van de FAC, bestuurders / managers en ambtenaren
2 februari 2022	Slotbijeenkomst: presentatie en discussie van onderzoeksbevindingen door de studenten voor leden van de FAC en andere geïnteresseerden

Verder dient de FAC zich uit te spreken over de gewenste scope van het onderzoek:

- Een aantal Programma's uit de Begroting, die met meer diepgang worden onderzocht. In dit geval dient er een keuze gemaakt te worden welke Programma's onderzocht worden en welke niet.
- Alle 10 Programma's uit de Begroting, met minder diepgang.